
Ministerie van het waalse gewest

15 OKTOBER 1998. - Besluit van de Waalse Regering houdende reglementering van de opvang van stedelijk afvalwater

---

De Waalse Regering,

Gelet op Richtlijn 91/271/EEG van 21 mei 1991 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater;

Gelet op Richtlijn 83/189/EEG van 28 maart 1983 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften, inzonderheid op artikel 12;

Gelet op het decreet van 7 oktober 1985 betreffende de bescherming van het oppervlaktewater tegen verontreiniging, gewijzigd bij het decreet van 23 juni 1994, inzonderheid op artikel 8, gewijzigd bij het decreet van 23 juni 1994, op de artikelen 32, 34 en 35, vervangen bij het decreet van 23 juni 1994, en op artikel 39, gewijzigd bij het decreet van 23 juni 1994;

Overwegende dat de sectorale werkingsnormen voor individuele zuiveringseenheden zijn vastgelegd op basis van technische analyses waarvan de doeltreffendheid inzake milieubescherming bewezen is;

Gelet op het advies van de "Conseil supérieur des Villes, Communes et Provinces de la Région wallonne" (Hoge Raad voor Steden, Gemeenten en Provincies van het Waalse Gewest), gegeven op 16 december 1997;

Gelet op het advies van de adviescommissie voor de bescherming van het oppervlaktewater tegen verontreiniging, gegeven op 14 oktober 1997;

Gelet op de beraadslaging van de Regering van 14 mei 1998 over het verzoek om adviesverlening binnen een termijn van één maand;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 22 juli 1998, overeenkomstig artikel 84, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van de Minister van Leefmilieu, Natuurlijke Hulpbronnen en

Landbouw,

Besluit :

HOOFDSTUK I. - Begripsomschrijving

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

1. "Bevoegde zuiveringsinstelling" : vereniging van gemeenten erkend overeenkomstig artikel 17 van het decreet, in het ambtsgebied waarvan de betrokken agglomeratie gelegen is;
2. "Algemeen gemeentelijk afwateringsplan" : algemeen gemeentelijk afwateringsplan goedgekeurd door de Minister krachtens het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 19 september 1991 tot vaststelling van de regels voor de voorlegging en de uitwerking van algemene gemeentelijke afwateringsplannen;
3. "Agglomeratie" of "agglomeratiezone" : gebied waar de bevolking en/of het bedrijfsleven voldoende geconcentreerd zijn voor de opvang van stedelijk afvalwater en de afvoer ervan naar een gemeenschappelijke waterzuiveringsinstallatie of de uiteindelijke lozingsplaats;
4. "Gemeenschappelijk waterzuiveringsstation" : zuiveringsstation voor de behandeling van stedelijk afvalwater afkomstig van een agglomeratie;
5. "Dunbevolkte gebieden" : gebieden voor individuele zuivering, zoals bedoeld in het algemeen gemeentelijk afwateringsplan krachtens artikel 3, 9°, van het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 19 september 1991 tot vaststelling van de regels voor de voorlegging en de uitwerking van algemene gemeentelijke afwateringsplannen;
6. "Stedelijk afvalwater" : huishoudelijk afvalwater of mengsel van huishoudelijk en industrieel afvalwater en/of afvloeiend hemelwater;
7. "Huishoudelijk afvalwater" : afvalwater van woongebieden en diensten, dat overwegend afkomstig is van de menselijke stofwisseling en van huishoudelijke werkzaamheden;
8. "Industrieel afvalwater" : al het afvalwater dat wordt geloosd vanaf terreinen die voor handels- of bedrijfsactiviteiten worden gebruikt en dat geen huishoudelijk afvalwater of afvloeiend hemelwater is;
9. "Eutroof water" : water verrijkt met nutriënten, vooral stikstof- en/of fosforverbindingen, die een versnelde groei van algen en hogere plantaardige levensvormen veroorzaken, met als gevolg een ongewenste verstoring van het evenwicht tussen de verschillende organismen die in het water voorkomen, en een verslechtering van de waterkwaliteit;
10. "Inwonerequivalent" of, afgekort, "I.E.": biologisch afbreekbare organische belasting met een biochemisch zuurstofverbruik van 60 g zuurstof per dag

gedurende vijf dagen (BZV₅);

11. "Woning" : elk gebouw dat stedelijk afvalwater loost;
12. "Dispersiedraineerbuizen" : geheel van onder de grondoppervlakte aangelegde draineerbuizen dat een verspreidingsstelsel vormt om waterverspreiding en -afvoer mogelijk te maken;
13. "Individueel zuiveringssysteem" : individuele zuiveringseenheid, individuele zuiveringsinstallatie, individueel zuiveringsstation met de nodige uitrusting voor de zuivering van het door één of verschillende naburige woningen geloosd stedelijk afvalwater, met inachtneming van de normen die in dit decreet vastliggen;
14. "Scheidingsriolering" : riolering die naast regenwater alleen afvalwater mag opvangen.

HOOFDSTUK II. - Kwetsbare gebieden en agglomeraties

Art. 2. De Minister deelt de volgende watermassa's in als kwetsbaar gebied :

1. de natuurlijke meren of de zoetwatermassa's waarvan vast staat dat ze eutroof zijn of zouden kunnen worden op korte termijn als geen beschermende maatregelen worden genomen;
2. de gebieden voor de winning van tot drinkwater verwerkbaar water, zoals riviergedeelten of oppervlaktewateren die meer dan 50 mg nitraat per liter bevatten of zouden kunnen bevatten als geen maatregelen worden genomen.

Art. 3. Op voorstel van het Bestuur en na advies van de bevoegde zuiveringsinstelling, bepaalt de Minister de agglomeraties waarvan het aantal i.e. hoger is dan of gelijk is aan 2000, alsmede de afwateringsomtrek ervan.

Hij bepaalt voor iedere agglomeratie het aantal inwoners en het aantal i.e.

HOOFDSTUK III. - Afwatering

Art. 4. § 1. Elke agglomeratie moet van rioleringen en opvangsystemen voorzien zijn :

1. uiterlijk 31 december 1998 als het aantal i.e. hoger is dan 10.000 en als het stedelijk afvalwater geloosd wordt in een bekken van een kwetsbaar gebied, zoals bedoeld in artikel 2;
2. uiterlijk 31 december 2.000 als het aantal i.e. hoger is dan 15.000;
3. uiterlijk 31 december 2.005 als het aantal i.e. tussen 2.000 en 15.000 ligt.

§ 2. Elke agglomeratie die over rioleringen beschikt en waarvan het aantal i.e.

lager is dan 2.000, moet uiterlijk 31 december 2005 met de nodige opvangsystemen uitgerust zijn met het oog op de geschikte behandeling bedoeld in het besluit van de Waalse Regering van 23 maart 1993 betreffende de behandeling van stedelijk afvalwater.

§ 3. De gemeenten moeten de op hun grondgebied gelegen agglomeraties van rioleringen voorzien binnen de in § 1 voorgeschreven termijn.

De rioleringen worden zodanig aangelegd dat het gevaar op lekkages beperkt is en dat controle en onderhoud vlot kunnen worden uitgevoerd.

Als de rioleringen uit ondergrondse leidingen bestaan, moeten de gemeenten, met het oog op de beperking van de opvangkosten en van de afvalwaterverduunning als gevolg van een aanvoer van draineerwater, afvloeiend hemelwater en parasiterende infiltraties, gedurende de afwateringswerken ervoor zorgen dat :

- eerder scheidings- dan eenheidsrioleringen worden aangelegd;
- de rioleringen zo dicht mogelijk bij de grondoppervlakte worden aangelegd om het aan de grond voortgebrachte of aangevoerde stedelijk afvalwater te lozen.

De afwateringswerken worden ontworpen en gedimensioneerd zodat de ontvangende wateren zo weinig mogelijk door overbelasting verontreinigd worden. De vereiste maatregelen worden genomen op grond van de verdunningspercentages of van de capaciteit in verhouding tot het debiet bij droog weer.

De hydraulische belasting, die aan de afwateringswerken te wijten is, mag het gevaar voor overstroming en vervuiling niet vergroten als de ontvangende waterloop buiten zijn oevers treedt.

Art. 5. Woningen die in een agglomeratiezone langs een met rioleringen uitgeruste weg gelegen zijn, moeten erop aangesloten worden.

Woningen die in een agglomeratiezone gelegen zijn langs een weg die met rioleringen wordt uitgerust, moeten erop aangesloten worden tijdens de uitvoering van de afwateringswerken.

Art. 6. Zodra de woning op de riolering is aangesloten, moet het stedelijk afvalwater uitsluitend en rechtstreeks via die riolering worden geloosd.

Het water wordt hetzij door zwaartekracht, hetzij met een pompsysteem

afgevoerd.

Regenwater kan echter worden afgevoerd via verliesputten, dispersiedraineerbuizen, kunstmatige afvoerwegen of oppervlaktewateren.

De aansluitingen op de riolering en op de andere systemen voor waterafvoer uit woningen zijn voorzien van een mangat dat toegankelijk is, en bevinden zich op een plaats waar controle kan worden uitgeoefend op de kwantiteit en de kwaliteit van het daadwerkelijk geloosde water.

§ 2. In afwijking van § 1 kunnen de individuele zuiveringssystemen in werking worden gehouden in het circuit van de aansluiting op de riolering zolang deze niet aangesloten is op een gemeenschappelijk zuiveringsstation.

In afwijking van § 1 en onverminderd de toepassing van artikel 5 is de lozing van regenwater in de scheidingsriolering verboden op de aldus uitgeruste gedeelten van de agglomeratiezone wanneer de weg van een scheidingsriolering is voorzien.

In afwijking van § 1 kan de gemeentelijke verordening, met het akkoord van de zuiveringsinstelling, voor het geheel of een gedeelte van het van rioleringen voorziene gebied de voorwaarden bepalen waaronder een septische put kan worden behouden in het circuit van de aansluiting van de woning op de riolering.

HOOFDSTUK IV. - Individuele zuivering

Art. 7. In afwijking van artikel 5 kan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar de woning gelegen is, als de aansluiting ervan op een riolering omwille van technische problemen overdreven kosten met zich meebrengt, overeenkomstig artikel 9 in plaats van de aansluiting op de riolering instemmen met het gebruik :

1. van een individuele zuiveringseenheid die voldoet aan de sectorale werkingsnormen bedoeld in bijlage II of aan de sectorale emissie- en exploitatienormen bedoeld in bijlage III bij dit besluit, voor woningen waarvan de vuilvracht, berekend op grond van de normen bedoeld in bijlage I, kleiner is dan of gelijk is aan 20 i.e.;
2. van een individuele zuiveringsinstallatie die voldoet aan de sectorale emissie- en exploitatienormen bedoeld in bijlage III.2 bij dit besluit, voor woningen waarvan de vuilvracht tussen 20 en 100 i.e. ligt;
3. van een individuele zuiveringsinstallatie die voldoet aan de sectorale emissie- en exploitatienormen bedoeld in bijlage III.3 bij dit besluit, voor woningen waarvan de vuilvracht gelijk is aan of hoger is dan 100 i.e.

Art. 8. § 1. De in een dunbevolkt gebied gelegen woning waarvan de volgens de normen van bijlage I berekende vuilvracht kleiner is dan of gelijk is aan 20 i.e., moet voorzien zijn van een individuele zuiveringseenheid die voldoet aan de sectorale werkingsnormen bedoeld in bijlage II of aan de sectorale emissie- en exploitatienormen bedoeld in bijlage III.1 bij dit besluit.

De in een dunbevolkt gebied gelegen woning waarvan de vuilvracht tussen 20 en 100 i.e. ligt, moet voorzien zijn van een individuele zuiveringsinstallatie die voldoet aan de sectorale emissie- en exploitatienormen bedoeld in bijlage III.2 bij dit besluit.

De in een dunbevolkt gebied gelegen woning waarvan de vuilvracht gelijk is aan of kleiner is dan 100 i.e., moet voorzien zijn van een individuele zuiveringsinstallatie die voldoet aan de sectorale emissie- en exploitatienormen bedoeld in bijlage III.3 bij dit besluit.

De plaatsing en de werking van individuele zuiveringseenheden, -installaties en -stations zijn overeenkomstig artikel 9 aan een machtiging onderworpen.

§ 2. De individuele zuiveringseenheden, -installaties

en -stations worden onmiddellijk geplaatst, behalve voor een bestaande woning :

- die ermee uitgerust moet worden uiterlijk 31 december 2005, als de totale vuilvracht hoger is dan 20 i.e.
- die ermee uitgerust moet worden uiterlijk 31 december 2009, als de totale vuilvracht kleiner is dan of gelijk is aan 20 i.e.

§ 3. De personen die individuele zuiveringsinstallaties plaatsen, worden binnen twee maanden na de goedkeuring van het algemeen gemeentelijk afwateringsplan door de gemeente in kennis gesteld van de bij dit besluit opgelegde verplichting en van de in acht te nemen termijn.

Art. 9. § 1. De persoon die de woning op de riolering moet aansluiten en in aanmerking wenst te komen voor de in artikel 7 bedoelde afwijking, moet het in bijlage IV bedoelde aanvraagformulier behoorlijk ingevuld en in tweevoud bij het college van burgemeester en schepenen indienen binnen zestig dagen vanaf de inwerkingtreding van dit besluit.

De persoon die krachtens artikel 8 verplicht is de woning van een individueel zuiveringssysteem te voorzien, moet het in bijlage IV bedoelde aanvraagformulier

binnen zestig dagen behoorlijk ingevuld en in tweevoud bij het college van burgemeester en schepenen indienen.

§ 2. In het geval van een krachtens artikel 8 ingediende aanvraag om een individuele zuiveringseenheid die voldoet aan de sectorale werkingsnormen bedoeld in bijlage II, beschikt het college van burgemeester en schepenen over dertig dagen na ontvangst ervan om ze te onderzoeken en te beslissen.

§ 3. In het geval van een krachtens artikel 7 ingediende aanvraag om een individueel zuiveringssysteem en van een krachtens artikel 8 ingediende aanvraag om een individueel zuiveringssysteem, met uitzondering van de in § 2 bedoelde individuele zuiveringseenheden, bezorgt het college van burgemeester en schepenen het Bestuur een afschrift van het dossier binnen twintig na ontvangst ervan.

Het Bestuur beschikt over veertig dagen om advies uit te brengen. Als het advies niet binnen die termijn wordt gegeven, wordt het geacht gunstig te zijn.

Na ontvangst van het advies of na afloop van de termijn binnen welke het Bestuur zich moet uitspreken, beschikt het college van burgemeester en schepenen over twintig dagen om over de aanvraag te beslissen, na eensluidend advies van het Bestuur.

§ 4. In de in de §§ 2 en 3 bedoelde gevallen wordt de machtiging tot installatie van een individueel zuiveringssysteem verleend onder de opschortende voorwaarde dat de leverancier of de installateur het bewijs levert dat het systeem voldoet aan de sectorale emissienormen bedoeld in bijlage III bij dit besluit.

§ 5. Als een krachtens artikel 7 ingediende aanvraag om afwijking verworpen wordt, moet de aansluiting op de riolering uitgevoerd worden binnen 6 maanden volgend op de in artikel 5 bedoelde termijn. Voor de in artikel 5, § 3, bedoelde woningen kan het college van burgemeester en schepenen deze termijn evenwel inkorten.

§ 6. Zodra een woning waarvoor een machtiging wordt verleend krachtens § 2 of § 3, van een individueel zuiveringssysteem voorzien is, moet het stedelijk afvalwater enkel via dat systeem afgevoerd worden.

HOOFDSTUK V. - Controle op de werking van de individuele zuiveringssystemen

Art. 10. Elke persoon die krachtens artikel 9 een individueel zuiveringssysteem

mag gebruiken, moet ervoor zorgen dat het goed functioneert en niet hinderlijk is voor de omgeving.

Het is verboden gebruik te maken van een individueel zuiveringssysteem dat niet voldoet aan de normen bedoeld in bijlage II en/of III.

Als een persoon gebruik mag maken van een individuele zuiveringseenheid die aan de in bijlage II bedoelde normen voldoet, moet hij bij de aansluiting en vóór de ondergraving ervan, de installatie laten controleren door een krachtens artikel 11 erkende controleur en het in bijlage VI bij dit besluit bedoelde controleattest vóór de ingebruikneming aan de gemeentelijke overheid sturen.

Een persoon die gebruik mag maken van een ander individueel zuiveringssysteem dan die welke aan de in bijlage II bedoelde sectorale werkingsnormen voldoen, moet bij de aansluiting en vóór de ondergraving ervan de installatie laten controleren door een ambtenaar van het Bestuur die het in bijlage VII bij dit besluit bedoelde controleattest invult. Het Bestuur bezorgt de gemeentelijke overheid binnen tien dagen na de controle een afschrift van het attest.

Art. 11. Elke natuurlijke of rechtspersoon mag een aanvraag om erkenning als controleur van een individuele zuiveringseenheid die aan de in bijlage II bedoelde normen voldoet, bij aangetekend schrijven aan de Minister richten.

De erkenning wordt aangevraagd d.m.v. het formulier bedoeld in bijlage V bij dit besluit.

De Minister kan de overlegging eisen van elk bijkomend stuk of gegeven waarbij wordt bevestigd dat de aanvrager over de nodige technische bevoegdheden beschikt.

De Minister beslist binnen drie maanden na de indiening van de aanvraag, na advies van het Bestuur.

De erkenning als controleur van een individuele zuiveringseenheid wordt verleend voor een termijn van maximum vijf jaar. Het besluit tot verlening van de erkenning wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

De erkenning, die verleend wordt krachtens het besluit van de Waalse Regering van 8 december 1994 houdende reglementering van de opvang van stedelijk afvalwater, blijft van kracht tot de datum waarop ze vervalt.

De erkenning kan hernieuwd worden aan de hand van hetzelfde formulier en onder

dezelfde voorwaarden als die bedoeld in de vorige leden.

Na de houder van de erkenning in staat te hebben gesteld zijn verweermiddelen te doen gelden, kan de Minister de erkenning intrekken :

1. als de erkende controleur een individuele zuiveringseenheid conform acht ofschoon ze niet voldoet aan de normen bedoeld in bijlage II;
2. als de controleur niet meer beschikt over de nodige technische bevoegdheden om zijn opdracht te vervullen;
3. als de beroepsactiviteit van de controleur de objectiviteit van de controle in het gedrang brengt.

HOOFDSTUK VI. - Rapport en gemeentelijk reglement

Art. 12. De gemeenten maken het in artikel 34 van het decreet bedoelde rapport op en maken het voor het eerst over aan de Minister binnen zes maanden nadat hij het algemeen gemeentelijk afwateringsplan heeft goedgekeurd.

Het rapport bevat de volgende gegevens, die eveneens voorkomen in het algemeen gemeentelijk afwateringsplan :

1. een overzicht betreffende de afvoer en de behandeling van het afvalwater van de woningen die op het grondgebied van de gemeenten gelegen zijn, met :
  - a. voor de afgewaterde gebieden van elke agglomeratie of elk agglomeratiegedeelte :
    - het totaal aantal woningen;
    - het aantal woningen die op de riolering aangesloten zijn;
    - het aantal woningen waarvan het afvalwater door een gemeenschappelijk zuiveringsstation wordt behandeld;
    - het aantal woningen die voorzien zijn van een individueel zuiveringssysteem;
  - b. voor dunbevolkte gebieden :
    - het totaal aantal woningen;
    - het aantal woningen die voorzien zijn van een individueel zuiveringssysteem;
  - c. het programma van de afwateringswerken in de af te wateren gebieden en, voor elke agglomeratie of elk agglomeratiegedeelte, een overzicht van elke fase van de geplande werken met :
    - het totaal aantal woningen die niet op de riolering aangesloten zijn maar erop aangesloten zullen moeten worden;

- het aantal woningen die op de riolering aangesloten zullen worden en de lengte van de rioleringen waar de afwateringswerken uitgevoerd moeten worden;
- het aantal woningen waarvan het afvalwater na voltooiing van de afwateringswerken door een gemeenschappelijk zuiveringsstation behandeld zal worden.

Krachtens artikel 34 van het decreet wordt dit rapport om de twee jaar bijgewerkt en aan het Bestuur overgemaakt.

Art. 13. De gemeenten wijzigen hun afwateringsreglementen binnen zes maanden na de inwerkingtreding van dit besluit om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit besluit.

HOOFDSTUK VII. - Overgangs- en slotbepalingen

Art. 14. De bepalingen van het Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming zijn niet meer van toepassing op de overeenkomstig artikel 9 toegelaten individuele zuiveringssystemen.

Art. 15. De systemen voor individuele zuivering die toegelaten zijn krachtens het besluit van de Waalse Regering van 8 december 1994 houdende reglementering van de opvang van stedelijk afvalwater, worden geacht aan de normen van dit besluit te voldoen.

Art. 16. Het besluit van de Waalse Regering van 8 december 1994 houdende reglementering van de opvang van stedelijk afvalwater wordt opgeheven.

Art. 17. In artikel 3, 9°, van het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 19 september 1991 tot vaststelling van de regelen voor de inrichting en de uitwerking van de algemene gemeentelijke afwateringsplannen worden de woorden "of gemeenschappelijk" geschrapt.

Art. 18. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, met uitzondering van artikel 5, eerste lid, dat in werking treedt op 31 maart 1999.

Art. 19. De Minister tot wiens bevoegdheden het waterbeleid behoort, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Namen, 15 oktober 1998.

De Minister-President van de Waalse Regering, belast met Economie, KMO's,
Externe Betrekkingen en Toerisme,
R. COLLIGNON

De minister van Leefmilieu, Natuurlijke Hulpbronnen en Landbouw,
G. LUTGEN

Bijlagen

[Bijlage I - Begrip inwonerequivalent](#)

[Bijlage II - Sectorale werkingsnormen voor individuele zuiveringseenheden](#)

[Bijlage III - Sectorale emissie- en exploitatienormen voor individuele zuiveringsinstallaties](#)

[Bijlage IV - Vergunningsaanvraag voor individuele zuiveringssystemen](#)

Voor vragen en/of opmerkingen over EMIS kunt u mailen naar emis@vito.be

Copyright © [VITO](#) 15/12/1998

Ontwerp [EMIS](#).